ఝార్ఖండ్ వ్యవసాయరంగ సంక్షోభం

ఝార్ఖండ్–ఆదివాసీలు అధికసంఖ్యలో నివశించే ప్రాంతం. ఈ ప్రాంతం మన రాజ్యాంగంలోని 5వ షెడ్యూలులో వుంది. ఝార్ఖండ్ ప్రాంతం ప్రకృతి, శ్రమ సంపదతో నిండివున్నది. నదులు, అడవి, ఖనిజాలతో నిండి వుంది. దేశంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న బొగ్గులో సుమారు 33 శాతం ఝార్ఖండ్ నుండే లభిస్తోంది. దేశంలోని 17 శాతం ఇనుము ఈ రాష్ట్రంనుండే వస్తుంది. వీటితోపాటు బంగారం, ఇత్తడి, యురేనియం, అల్యూమినియం, అభ్రకం, సున్నపురాయి తదితర అనేక రకాల ఖనిజాలు ఈ ప్రాంతపు కొండల్లో దాగివున్నాయి. ఇక్కడ ప్రవహించే నీరు, ఇక్కడి అడవి, భూమి మరియు గ్రామాలపై దేశ, విదేశీ కంపెనీల దురాక్రమణ యధేచ్ఛగా సాగుతూవుంది. ఆదివాసీ విస్తారమైన క్షేత్రంలో రైతులు, ఆదివాసీలతోపాటు మూలవాసులు వున్నారు. వీళ్ళకు పెట్టుబడిద్వారా డబ్బు సంపాదించడం అనే వ్యాపారం తెలీదు. ఎందుకంటే వాళ్ళ జీవితం శ్రమపై ఆధారపడి వుంటుంది. నీరు – అడవి – భూమి శ్రమ ఆధారిత జీవితాన్నే లాగేస్తే వారి అస్థిత్వమే మిగలదు. నిరాశ్రయుల్ని చేస్తున్న విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాల ద్వారా తమ అస్థిత్వాన్ని రక్షించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

ఝార్ఖండ్‌లోని ఆదివాసీల్లోని మూలవాసుల్లో సుమారు 94 శాతం (ఇది ప్రభుత్వ లెక్కకాదు) జనాభా, గ్రామాల్లో నీరు, అడవి, భూమిపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. వీరి జీవితం వ్యవసాయం అడవిపై ఆధారపడి వుంటుంది. రాష్ట్ర జనాభాలో 6శాతం మంది పట్టణాలు, నగరాల్లో కార్మికులు, ఉద్యోగస్తులు ఇతరత్రా వృత్తుల్లో వున్నారు. ఝార్ఖండ్ ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం వ్యవసాయ యోగ్యభూమి 38 లక్షల హెక్టార్లు వుంది. 25.75 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే సాగవుతుంది. ఇందులో 70శాతం భూమిలో ఒక పంట మాత్రమే పండుతుంది. 2 హెక్టార్ల భూమి మాత్రమే సాగుచేస్తున్న రైతాంగం 83 శాతం వున్నారు. డా॥స్వామినాధన్ రిపోర్టు ప్రకారం 0.69 శాతం రైతుల వద్ద 10 హెక్టార్లకంటే ఎక్కువ భూమి వుంది. వీరిలో అధికశాతం మంది వ్యవసాయం అసలు చేయరు. ఆ రిపోర్టు చెప్పినట్లు అవసరానికంటే 52 శాతం తక్కువ ఆహారపంటల ఉత్పత్తి సాగవుతుంది. అభివృద్ధి, పట్టణ అవసరాల పేరుతో వ్యవసాయ సాగుభూమి మరింతగా తరిగిపోతోంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలు జమీందారుల, పెత్తందారుల పీడన నుండి ఇంకా విముక్తి కాలేదు. వీరి సంఖ్య కూడా వేలల్లో వుంది. ఝార్ఖండ్‌లోని 32000 గ్రామాల్లో భూమివున్న రైతుల సంఖ్య సగం అయితే, భూమిలేని నిరుపేదలు మరో సగంమంది కంటే ఎక్కువ వున్నారు. దీంతో వారు వలసబాట పడుతున్నారు. ప్రతీ సంవత్సరం 1400 మి.మి. వర్షపాతం నమోదు అవుతుంది. ఇందులో 20శాతం నీరు మాత్రమే వినియోగంలోకి వస్తుంది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం సాగునీటి వ్యవస్థ 11.3 శాతం భూమికి మాత్రమే వుంది. వాస్తవంగా చూస్తే 10శాతం భూమికి మాత్రమే సాగునీరు అందుతుంది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం రోడ్లువేయడంపై దృష్టి సారిస్తుంది తప్ప సాగునీరు కల్పించడంపట్ల ఉదాసీన వైఖరి అవలంబిస్తుంది.

ఝార్ఖండ్ రైతుల జీవితం అడవిపై ఆధారపడి వుంటుంది. 52శాతం ఆహారపంటలు తక్కువవున్నా, దాన్ని పెంచడానికి అడవినుండి విభిన్నమైన ఆహార పదార్థాలు, విలువైన వస్తువులు లభ్యమవుతూనే వుంటాయి. పేదవాళ్ళు, మహిళలు ఆత్మస్థయిర్యంతో బతకడానికి అడవి ఎంతగానో దోహదపడుతుంది. పరిశ్రమలకోసం, వస్తువినిమయ సంస్కృతియొక్క ప్రభావంతో అడవి నానాటికి కరిగిపోతోంది. దేశ అవసరాలకోసం 33శాతం అటవీ ప్రాంతం వుండాలి. 2011 లెక్కల ప్రకారం దేశంలో 21.05 శాతం మాత్రమే అటవీ ప్రాంతం వుంది. ఝార్ఖండ్ ప్రభుత్వంయొక్క 'విజన్ 2000'లో 18 నుండి 19 శాతం మాత్రమే అడవి వుంది. తరిగిపోతున్న అడవి, పెరుగుతున్న పరిశ్రమలు, బయటప్రాంతాల నుండి పెద్దసంఖ్యలో వచ్చిన వ్యాపారస్తులు, కాంట్రాక్ట్ మరియు ఉపాధి కోసం చదువుకున్న సాంకేతిక నిరుద్యోగులు ఆకర్షించ బడ్డారు. ఝార్ఖండ్‌లోని పట్టణ ప్రాంతాల్లో జనాభా సంస్కృతి ఆదివాసి మరియు ఝార్ఖండ్ సంస్కృతికి భిన్నంగా తయారుచేశారు. ఝార్ఖండ్‌యొక్క అస్థిత్వం, మనుగడ సంక్షోభంలో కూరుకుపోయింది, రైతు – కార్మికుల ఐక్యత అన్న విషయం మరింత వెనుకబడి పోతోంది. ఝార్ఖండ్ ప్రభుత్వాల ద్వారా నిర్మించ బడుతున్న కంపెనీల హితం కోసం భూబ్యాంక్ ఒక ప్రముఖమైన విషయంగా వుంది. తరాలనుండి సాగు చేస్తున్న భూమిని, గ్రామాల యొక్క సామూహిక భూమిని భూబ్యాంక్‌లో కలిపేశారు. ఆదివాసీలనుండి దూరమైన భూమి తిరిగి వారికి చెందాలనే డిమాండ్ కనుమరుగవుతోంది. ప్రభుత్వం, రాజకీయ పార్టీలు ఈ విషయంపై ఉదాసీన వైఖరితో వున్నాయి. మిగిలి వున్న భూముల్ని కూడా ప్రభుత్వం కంపెనీలకు అప్పచెప్పడంకోసం ఛోటానాగపూర్– సంతాల్ పరగణ అభివృద్ధిసంస్థ పేరుతో ఆ భూమిని లాగేసుకుంటున్నారు. ఝార్ఖండ్ ప్రజలను ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల నుండి తొలగించడానికి ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను అమలు చేస్తున్నారు. 'పెసా' చట్టం ప్రకారం గ్రామసభలు తమ అభివృద్ధి మరియు పరిపాలన సంబంధించిన అధికారాల డిమాండ్, గ్రామాలకున్న తరతరాల అధికారాలకు, రక్షణకు సంబంధించినది. ఝార్ఖండ్‌లోని బిజెపి ప్రభుత్వం ప్రజల సమస్యలనుండి ప్రక్కదారి పట్టించడానికి మతతత్వ భావజాలాన్ని బాగా వ్యాపింపజేస్తుంది. ఆవు – గంగ హిందుత్వ అస్థిత్వంపేరుతో జరిగిన గోసంరక్షణ దాడులలో ఝార్ఖండ్ అన్ని రాష్ట్రాలకంటే ముందుంది. అంధవిశ్వాసాలను, జాతీయ దురహంకారాన్ని పెంచుతున్నారు. ఫాసిస్టు ధోరణులు ప్రబలుతున్నాయి.

ఝార్ఖండ్‌లో ప్రత్యేకంగా ఆదివాసీల ఐక్యతను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి ఝార్ఖండ్ ప్రభుత్వం మతప్రచారాన్ని నిరోధించడం పేరుతో ఒక బిల్లును తెచ్చింది. ఝార్ఖండ్‌లో మొదటినుంచి ఆదివాసీ తెగలు తమ మనుగడకోసం పోరాటాలు చేస్తున్నాయి. మతోన్మాదం కూడా ఒక ప్రశ్న రూపంలో ముందుకొచ్చింది. పోరాటాలతో ఇక్కడి రైతాంగానికి విడదీయరాని బంధం వుంది. అఖిల భారత ఖేత్ మజ్దూర్ కిసాన్ సభకి హూల్ ఝార్ఖండ్ క్రాంతిదళ్ అనుబంధంగా వుంది. హూల్ ఝార్ఖండ్ క్రాంతిదళ్ ప్రజాసమస్యలపై పోరాటాలు చేస్తూ వర్గ పోరాటాలు నిర్మించే కృషిలో వుంది. ఝార్ఖండ్‌లో కూడా ఇప్పటికీ దున్నేవానికే భూమికోసం పోరాటం కేంద్ర బిందువుగా వుంది.